

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Šatku a členov JUDr. Anny Petruľákovvej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **RNDr. J. B., T., K.**, zast.: JUDr. D. S., advokát, N., P.O. BOX X., X. K. proti žalovanému: **JUDr. D. N., advokát, J., B.**, správca konkurznej podstaty úpadcu A. P. L., **o uznanie pravosti pohľadávky vo výške 19 288,224 eur** (581 077,04 Sk) na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 06. 2011, č. k. 8Cbsi 48/2005-296, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. 06. 2011, č. k. 8Cbsi 48/2005-296, **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konanie nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia súd prejednal vec a rozhodol napadnutým rozsudkom potom, čo mu odvolací súd rozsudkom zo dňa 03. 08. 2010, č. k. 1Obo 72/2010-227 vec vrátil na ďalšie konanie. Súd v novom konaní zistil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6K 30/1999-63 zo dňa 31. 03. 1999 bol na majetok P. A. L. vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty úpadcu bol ustanovený žalovaný. Žalobca doručil konkurznému súdu prihlášku, v ktorej si uplatnil nárok voči úpadcovi, ktorý je vedený vo veriteľskom zväzku č. 932, a v prihláške špecifikoval svoju pohľadávku nasledovne:

1/ 508 658,- Sk s úrokmi z omeškania na základe žaloby zo dňa 18. 10. 1990. K tomu trovy vo výške 13 965,02 Sk. Spor sa pojednáva na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn.5C 177/90.

2/ 46 985,- Sk s úrokmi z omeškania alebo alternatívne: 910 kg kryštálového cukru, 35 l bieleho vína, 87 q kukurice a 19 q jačmeňa. K tomu trovy 8 471,50 Sk. Nárok je uplatnený na Okresnom súde v Dunajskej Strede a vedený pod sp. zn. 9C 61/1994.

3/ 1 424,32 Sk a úroky z omeškania na základe rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede zo dňa 18. 09. 1995, dopĺňacieho rozsudku zo dňa 24. 04. 1997 a opravného uznesenia zo dňa 17. 06. 1997 právoplatných od 07. 07. 1997, sp. zn. 6C 13/1992. K tomu trovy vo výške 1 573,20 Sk.

Svoju pohľadávku požaduje zaradiť do 1. triedy pre rozvrh.

Žalovaný v podstate uznal pohľadávku uvedenú v bode 3/. Pokiaľ ide o pohľadávku v bode 1/ uplatnenej v spore vedenom na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 5C 177/1990, pohľadávku neuznal, pretože žalobca v období do 15. 02. 1991 nastúpil do zamestnania v K. Čo do pohľadávky v bode 2/ žalovaný uviedol, že neexistuje dôkaz, že by úpadca mu vydanie naturálií priznal a žalobca ho nepredložil.

Súd konštatoval, že žalovaný uznal pohľadávku žalobcu vo výške 4 362,70 Sk vo veci vedenej na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 6C 13/1992 a zaradil ju do 4. triedy pre rozvrh.

Čo do pohľadávky prihlásenej bode 1/ prihlášky súd vychádzal z ust. § 35 ods. 4 zák. č. 162/1990 Zb., § 61 od. 1, § 130 ods. 1, § 131 Zákonníka práce a zo skutočnosti, že žalobca bol od 15. 02. 1991 do 31. 12. 1991 a od 01. 01. 1993 do 31. 12. 1993 v pracovnom pomere

v Ú., od 01. 01. 1994 do 30. 11. 1995 vo V. a od 01. 12. 1995 do 30. 11. 2001 na P., z čoho jednoznačne vyplýva, že nemal záujem opätovne nastúpiť do práce u úpadcu. Listy zo dňa 09. 12. 1991 (č.l. 164), 03. 10. 1992 (č.l. 161), 18. 09. 1992 (č.l. 147), 28. 03. 1993 (č.l. 162), ktorými žiadal úpadcu, aby mu pridelil prácu na pôvodnom pracovisku, súd považoval za účelové. Úpadca ani nemohol žalobcu prijať na jeho pôvodne miesto, pretože toto bolo z dôvodu organizačných zmien v družstve zrušené, čo úpadca žalobcovi oznámil (č.l. 184). Správnosť tohto postupu úpadcu vyplýva i z § 39 Zákonníka práce, z ktorého vyplýva, že ak nie je takéto zaradenie na pôvodné miesto možné z vážnych prevádzkových dôvodov (napr. organizačné zmeny), musí byť pracovník prevedený na inú prácu zodpovedajúcu pracovnej zmluve, a to pokiaľ možno na tom istom pracovisku, kde pracoval predtým. Túto povinnosť si úpadca splnil, keď žalobcovi ponúkol miesto farmára v živočíšnej výrobe. V konaní bolo preukázané, že po zrušení jeho pôvodného miesta mu ponúkol miesto farmára živočíšnej výroby, na ktoré žalobca nenastúpil. Žalobca listom zo dňa 26. 12. 1995 z dôvodu zrušenia jeho pôvodného pracovného miesta v imunologickom laboratóriu na základe organizačných zmien v družstve požiadal družstvo o zrušenie členstva dohodou k 31. 12. 1995. Zrušenie členstva i pracovného pomeru v družstve dohodou k 30. 06. 1996 žiadal žalobca aj listom zo dňa 25. 06. 1996. Z uvedených listov je nesporné, že žalobca už nemal záujem zotrvať v pracovnom pomere u úpadcu. Úpadca bol ochotný ukončiť so žalobcom členský a pracovný pomer dohodou dňa 28. 09. 1990, ako to vyplýva z listu úpadcu zo dňa 11. 07. 1996 (č.l. 151). V tejto časti rozhodnutia súd použil dôkazy v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cbi 6/2009.

Súd uzavrel, že zo strany žalobcu nie sú splnené podmienky na priznanie nároku uplatneného v žalobe pod sp. zn. 5C 177/90, pretože sa žalobca zamestnal ku dňu 15. 02. 1991 a nie sú splnené ani podmienky Zákonníka práce uvedené v ust. § 61 ods. 2. Uviedol ďalej aj tú skutočnosť, že žalobca sám požiadal o skončenie členského a pracovného pomeru, čo úpadca akceptoval listom zo dňa 12. 07. 1996 (č.l. 141 spisu).

Čo do pohľadávky prihlásenej ako bod 1 s označením, že ide o pohľadávku uplatnenú na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp.zn. 9C 61/1994 a popretú SKP súd uzavrel, že nárok nie je opodstatnený, pretože ho žalobca v priebehu konania nepreukázal, čo je jeho povinnosťou v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. a § 20 ZKV.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobcov právny zástupca a osobitne aj žalobca. Obaja navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Právny zástupca žalobcu považuje za podstatné porušenie procesných práv žalobcu okolnosť, že súd I. stupňa sa v odôvodnení rozhodnutia odvoláva aj na dôkazy z konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi 6/2009 bez toho, aby sa bol mohol s týmto dôkazom oboznámiť.

Vytýka súdu I. stupňa, že nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, že konanie na inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci, že súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

To isté vytýka súdu I. stupňa v svojom obsiahlom odvolaní aj žalobca. Navyše považuje odôvodnenie rozsudku za nepresvedčivé a neformulované spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania.

Tvrdí, že trval na tom, aby ho družstvo úpadcu naďalej zamestnávalo.

Uvádza súdne konania týkajúce sa nárokov, ktoré si uplatnil voči úpadcovi a namieta, že sa s dôkazmi v nich uvedenými súd I. stupňa nevysporiadal napriek tomu, že sa na ne odvolával.

Tvrdí, že sa jeho návrh týkal aj zaradenia pohľadávky, ktorú SKP uznal ale zaradil do 4. triedy, zatiaľ čo on sa domáhal žalobou zaradenia do 1. triedy. Súd však o tejto časti jeho návrhu nekonal a teda nerozhodol.

Namieta, že súd sa vôbec nezaoberal otázkou uplatnenej náhrady trov konania, v ktorých bol pri vymáhaní svojich pohľadávok úspešný.

Poukazuje na to, že predmetom konania je určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky a namieta, že súd sa nevyrovnal s celým predmetom konania, teda aj poradia pohľadávky.

Pokiaľ ide o nástup do práce v Ú. v K. tvrdí, že tak sa musel zamestnať z existenčných dôvodov, pretože mu úpadca nepridelil prácu vo svojom družstve, ačkoľvek sa o ňu neustále uchádzal. Skutočnosť, že ho úpadca preradil na inú prácu, označil z úpadcovo nelegálne konanie odporujúce jeho pracovným právam a oprávneným záujmom. Uvádza, že pracovisko, na ktorom vykonával prácu, bolo zrušené až v roku 1996. Pokiaľ ide o inú prácu, ktorú mu úpadca pridil, považuje za ňu miesto v živočíšnej výrobe, na ktorú odmietol nastúpiť, pretože to nebolo v súlade s dohodou o umožnení jeho externej ašpirantúry.

Čo do názoru súdu, že žalobcov nárok uvedený v bode 2/ prihlášky je neopodstatnený, lebo ho žalobca nepreukázal, uvádza, že súd mal dostatok dôkazov v spisoch konaní vedených pod sp. zn. 9C 61/1994, (Okresného súdu v Dunajskej Strede teraz Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 35Cb 12/1999, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 26Co 165/1996, 26Co 150/1996).

Žalovaný vo vyjadrení k týmto odvolaniam navrhol napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť.

Zotráva na svojich doterajších vyjadreniach a poukazuje na právoplatné uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 19Co 46/1995, ktorým bol rozsudok Okresného súdu v Dunajskej Strede sp. zn. 5C 177/90 zo dňa 08. 06. 1994 zrušený v časti náhrady mzdy za základe odvolania žalobcu i žalovaného z dôvodu, že okresný súd nezohľadnil to, že žalobca bol v čase plynutia 5 mesiacov už zamestnaný primerane svojej kvalifikácii.

Považuje žalobcovo tvrdenie, že sa neustále zaujímal o prácu u úpadcu za účelové, pretože vedel o zrušení jeho funkčného miesta z organizačných dôvodov. Poukazuje na list úpadcu žalobcovi zo dňa 27. 09. 1991, v ktorom ho vyzýva, aby nastúpil do práce, na ktorý žalobcu nereagoval. Uvádza tiež, že do vyhlásenia konkurzu bolo u úpadcu viacero voľných pracovných miest pre odborných pracovníkov s kvalifikáciou žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalobcu v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a jednomyselne dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatoval, že odôvodnenie rozsudku je plne v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., preto sa stotožnil nielen s výrokom ale aj odôvodnením napadnutého rozsudku. Následkom čoho, v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia reaguje na podstatné námietky odvolateľ.

Predovšetkým zdôrazňuje, že podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p., ktorého odôvodnenie rozhodnutia musí byť stručné, jasné a výstižné. Toto ustanovenie plne zodpovedá základnému ustanoveniu § 6 Občianskeho súdneho poriadku zakotvujúce povinnosť súdu postupovať so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Pri interpretácii tohto ustanovenia treba mať na zreteli, že ide aj o práva žalovaného, ktorý nárok žalobcu popiera. Pokiaľ ide o ustanovenie, že súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, je pochopiteľné, že neúspešného účastníka nepresvedčí, a že ho v konaní neúspešný účastník prípadne považuje za prekvapivé.

Pokiaľ ide o úplnosť odôvodnenie rozsudku v odbornej literatúre (Števček, Ficová a kol. Obč. súd.poriadok, komentár CH BECK Praha 2009, str. 421) sa uvádza, že z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie rozsudku obsahovalo najmä

a/ stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné určité návrhy,

b/ dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov, a skutočnosti, ktoré mal súd preukázané, a

c/ právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Odvolací súd vychádzal pri stotožnení sa odôvodnenia súdom I. stupňa z uvedenej interpretácia § 157 ods. 2 O. s. p. a zo skutočnosti, že napadnutý rozsudok súdu I. stupňa je jeho rozhodnutím potom, čo mu odvolací súd vrátil vec na ďalšie konanie po zrušení jeho predchádzajúceho, žalobu taktiež zamietajúceho rozsudku zo dňa 06. 04. 2010 č. k. 8Cbsi 48/2005-180.

Pokiaľ právny zástupca žalobcu v odvolaní namieta, že súd I. stupňa sa odvoláva v odôvodnení aj na dôkazy z konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave, pod sp. zn. 8Cbi 6/2009 bez toho, aby sa mohol s týmito dôkazmi oboznámiť, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ide o spor medzi tými istými účastníkmi konania, pričom aj v tomto konaní je právnym zástupcom žalobcu, čo značí, že je s uvedenými dôkazmi dokonca veľmi dobre oboznámený (ide o pokračovanie tohto sporu za iné obdobie).

Čo do tvrdenia žalobcu, že súd I. stupňa nekonal a nerozhodol o jeho návrhu na zaradenie správcom uznanej a to 4. triedy zaradenej pohľadávky do I. triedy treba uviesť, že zamietnutie žaloby sa týka celého nároku, rovnako aj odôvodnenie.

To isté platí o námietke, že sa súd vôbec nezaoberal otázkou uplatnenej náhrady trov konania, v ktorých bol pri vymáhaní svojich pohľadávok úspešný.

Rovnako to platí o námietke, že predmetom konania je určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky a súd sa nevysporiadal s celým predmetom konania, teda aj s poradím pohľadávky. Odvolateľ dobre vie, že keď nie je pohľadávka, nie je ani jej poradie.

Základným vysvetlením postupu žalobcu potom, čo úpadca z organizačných dôvodov zrušil pracovné miesto (teda nie celé pracovisko, oddelenie), na ktorom žalobca pracoval a preradil ho na inú prácu (v živočíšnej výrobe), s čím žalobca nesúhlasil a označil v odvolaní toto konanie žalobcu za nelegálne, odporujúce jeho pracovným právam a oprávneným záujmom na prácu v rámci externej ašpirantúry, je práve skutočnosť, že sa žalobca pracovne zameral na svoju externú ašpirantúru. Žalobca nevezal vôbec do úvahy, že úpadca musel mať na zabezpečenie svojho fungovania príjem a musel preto aj hospodáriť, nemohol si dovoliť zachovať pracovné miesto a platiť pracovníka na tomto mieste len kvôli tomu, aby tomuto pracovníkovi umožnil externú ašpirantúru, keď toto pracovné miesto bolo zo zreteľa riadneho fungovania podniku nevhodné, teda stratové. Aj keď je stanovisko žalobcu k jeho preradeniu na inú prácu a trvale odmietanie inej, ako pôvodnej práce, pochopiteľné zo zreteľa jeho osobného záujmu na odbornom raste, zo zreteľa jeho zamestnávateľa, teda úpadcu, bolo dôvodom jeho konania dobré hospodárenie podniku, teda tvorenie zisku nie strát, čo je pri posudzovaní veci rozhodujúce.

Nemožno sa ani stotožniť s názorom žalobcu, že súd I. stupňa mal dostať dôkazov v súdnych konaniach, ktoré označil ich spisovými značkami, o oprávnenosti jeho nároku a mal ich použiť. Súd pri vykonaní dokazovania o hodnotení dôkazov vychádzal z ust. § 1, § 120 ods. 1 a § 132 O. s. p..

Podľa § 1 O. s. p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednodivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Z citovaného ustanovenia § 120 ods. 1 O. s. p., vyplýva, že súd vychádza z tvrdení žalobcu i žalovaného a nimi označených dôkazov a on určí rozsah a mieru, v ktorej sa dokazovanie vykoná, nie je povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré navrhli účastníci v priebehu konania, preto princíp voľného hodnotenia dôkazov zakotvený v ust. § 132 O. s. p. v súvislosti so zásadou zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov v zmysle § 1 O. s. p. umožňuje súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k spravodlivému rozhodnutiu vedú.

S týmto doplnením odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

Úspešnému žalovanému odvolací súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 22. novembra 2011

JUDr. Štefan Šatka, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Helena Farkašová